

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie

LWA.410.001.09.2022

Pan
Zbigniew Podosek
Dyrektor
Centrum Zasobów Cyberprzestrzeni Sił Zbrojnych
Centrum Zasobów Cyberprzestrzeni Sił Zbrojnych
Ul. Żwirki i Wigury 9/13
00-909 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/22/001 Wykonanie budżetu państwa w 2021 r. – wykonanie planu finansowego Centrum Zasobów Cyberprzestrzeni Sił Zbrojnych.

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 57 72, F +48 22 444 57 62
lwa@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Centrum Zasobów Cyberprzestrzeni Sił Zbrojnych, ul. Żwirki i Wigury 9/13; 00 -909 Warszawa ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Zbigniew Podosek, Dyrektor Centrum Zasobów Cyberprzestrzeni Sił Zbrojnych ² od 31 grudnia 2019 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none">1. Wanda Dąbrowska, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/6/2022 z 3 stycznia 2022 r.2. Karolina Zawadzka-Kozłowska, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/7/2022 z 3 stycznia 2022 r.3. Zbigniew Dudzik, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/22/2022 z 12 stycznia 2022 r.

(akta kontroli tom I str. 1-6)

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania planu finansowego na 2021 r. przez Centrum Zasobów Cyberprzestrzeni Sił Zbrojnych, pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności.
Zakres kontroli	Ocenie podlegały w szczególności: <ul style="list-style-type: none">– działania związane z windykacją należności,– realizacja wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich,– sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2021 r. w zakresie operacji finansowych,– system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań. Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. <i>Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej kontrolowanej działalności.</i>

III. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA	Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie przez Centrum Zasobów Cyberprzestrzeni Sił Zbrojnych planu finansowego na 2021 r.
Uzasadnienie oceny ogólnej	Ocenę powyższą uzasadnia prawidłowa realizacja dochodów i wydatków oraz rzetelne sporządzanie sprawozdań budżetowych.

¹ Dalej: CZC SZ lub Centrum.

² Dalej: Dyrektor Centrum, Dyrektor CZC SZ.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

⁴ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2021 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

Centrum Zasobów Cyberprzestrzeni Sił Zbrojnych w 2021 r. zrealizowało zaplanowane dochody oraz sprawowało bieżącą kontrolę terminowości regulowania należności. Podejmowane działania windykacyjne nie doprowadziły natomiast do wyegzekwowania istniejących zaległości.

Poddane szczegółowemu sprawdzeniu wydatki zostały poniesione w sposób zgodny z prawem i gospodarny. Objęte badaniem zamówienia publiczne zostały przeprowadzone z zachowaniem postanowień ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych⁵. Centrum w całości wykonało wydatki niewygasające z 2020 r., a wydatki niewygasające z upływem 2021 r. zostały wykonane w 55,9 %⁶. Wydatki objęte badaniem zrealizowano zgodnie z przeznaczeniem, terminowo oraz zostały prawidłowo zaewidencjonowane w księgach rachunkowych CZC SZ.

Roczne sprawozdania budżetowe za 2021 r. oraz sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2021 r. zostały sporządzone prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, a prezentowane w nich dane były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej⁷. Sprawozdania te terminowo przekazano właściwym odbiorcom.

System kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzania sprawozdań.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁸ kontrolowanej działalności

Centrum Zasobów Cyberprzestrzeni Sił Zbrojnych zostało utworzone 1 stycznia 2020 r. w wyniku połączenia⁹ Centrum Zasobów Informatycznych¹⁰ i Narodowego Centrum Bezpieczeństwa Cyberprzestrzeni, przejmując zobowiązania i należności tych jednostek¹¹. CZC SZ jest jednostką budżetową¹² resortu obrony narodowej (dalej: RON) – dysponentem środków III stopnia podległym dysponentowi głównemu.

W kontrolowanym okresie CZC SZ realizowało zadania polegające m.in. na:

- zabezpieczeniu finansowym komórek i jednostek organizacyjnych RON, dla których CZC SZ jest oddziałem gospodarczym w dziale finansowym¹³,
- zabezpieczeniu logistycznym komórek i jednostek organizacyjnych RON w zakresie zakupów usług, sprzętu i oprogramowania informatyki, kryptologii, cyberbezpieczeństwa i telekomunikacji, w tym realizacji zadań wynikających z centralnych planów rzeczowych na rzecz Sił Zbrojnych RP oraz

⁵ Dz. U. z 2021 r. poz. 1129, ze zm., dalej: upzp. Z dniem 1 stycznia 2021 r. weszła w życie ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (tzw. „nowe” Prawo zamówień publicznych) i utraciła moc ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1843, ze zm.).

⁶ Wg stanu na 7 marca 2022 r.

⁷ Sprawozdania sporządzane zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1564, ze zm.) – uchylone z dniem 22 stycznia 2022 r., dalej: rozporządzenie w sprawie sprawozdawczości budżetowej i rozporządzeniem Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 2396, ze zm.), dalej: rozporządzenie w sprawie sprawozdań w zakresie operacji finansowych oraz rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym (Dz.U. z 2021 r. poz. 1731).

⁸ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁹ Oznaczało to połączenie gospodarki finansowej i nie stanowiło przeformowania ani rozformowania jednostek

¹⁰ Dalej: CZI

¹¹ Zarządzenie Nr 20/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie połączenia jednostek budżetowych (Dz. Urz. MON z 2019 r. poz. 102).

¹² W rozumieniu art. 11 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 217, ze zm.), dalej: ustawa o finansach publicznych.

¹³ Zgodnie z planem przydziałów gospodarczych, na tzw. przydziale gospodarczym w dziale finansowym (wynagrodzenia, wyposażenia, inne należności pracownicze itp.) CZC SZ posiada następujące jednostki: Narodowe Centrum Bezpieczeństwa Cyberprzestrzeni (NCBC); Eksperckie Centrum Szkolenia Cyberbezpieczeństwa (ECSK); Regionalne Centrum Informatyki Warszawa (RCI Warszawa); Centrum Operacji Cybernetycznych (COC) i Centrum Projektów Informatycznych (CPI).

- przeprowadzaniu inwestycji i remontów w zakresie budowy infrastruktury informatyki i telekomunikacji,
- obsłudze finansowej zadań związanych z prowadzeniem badań, projektowaniem, budową, wdrażaniem, użytkowaniem oraz ochroną narodowych technologii w zakresie bezpieczeństwa cyberprzestrzeni,
 - planowaniu, organizowaniu i prowadzeniu postępowań o udzielenie zamówień publicznych na rzecz jednostek i komórek RON przydzielonych na zaopatrzenie, w tym dla NCBC w zakresie zadań ujętych w „Planie badań naukowych w resorcie obrony narodowej”.

(akta kontroli tom I str. 9, 209-237)

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

1. Dochody budżetowe

Dochody budżetowe na 2021 r. w CZC SZ zostały zaplanowane w wysokości 811,0 tys. zł, a wykonane w wysokości 4 927,8 tys. zł (607,6% planu) i były wyższe o 3 847,3 tys. zł (o 456,1%) w porównaniu do 2020 r. Dyrektor CZC SC wyjaśnił, że wzrost wykonania dochodów wynikał m.in. z naliczonych w grudniu 2021 r. kar umownych¹⁴, zwrotów za faktury korygujące, zwrotu kosztów kształcenia w Wojskowej Akademii Technicznej, w związku z niepodjęciem dalszej służby oraz zwiększonej liczby szkód w mieniu wojskowym. Głównym źródłem uzyskanych dochodów były wpływy z tytułu kar i odszkodowań (§ 0950) w kwocie 4 062,3 tys. zł.

(akta kontroli tom I str. 10-41, 70-74, 147-157 i tom II str. 463-464)

Wg stanu na 31 grudnia 2021 r. należności pozostałe do zapłaty wyniosły 2 058,9 tys. zł, w tym zaległości netto 1 224,5 tys. zł (59,5 %). Najwyższe kwotowo należności, w tym zaległości, wystąpiły w § 0950 wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów, które wyniosły, odpowiednio: 1 769,0 tys. zł, (85,9% należności ogółem) i 970,5 tys. zł (79,3 % zaległości). W porównaniu do 2020 r. nastąpił wzrost zarówno należności pozostałych do zapłaty ogółem – o 1 366,8 tys. zł (o 197,5%), jak i zaległości – o 72,3 tys. zł (o 21,1%). Dyrektor CZC SZ wyjaśnił, że wzrost ten spowodowany był głównie naliczeniem kar umownych pod koniec grudnia 2021 r., których termin wymagalności przypadał na 2022 r. Wzrost zaległości wynikał z nieuregulowanych płatności w wyznaczonych terminach oraz odstąpienia od naliczania kar umownych z powodu okoliczności związanych z wystąpieniem COVID-19, co umożliwiały przepisy ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych¹⁵.

(akta kontroli tom I str. 11, 48-67, 71-78)

Szczegółowe badanie terminowości zapłaty pięciu należności z tytułu kar umownych¹⁶ na łączną kwotę 3 404,1 tys. zł (tj. 69,0% kwoty dochodów wykonanych w 2021 r.) wykazało, że jedna należność, w kwocie 122 360 zł, została terminowo uregulowana, dwie na łączną kwotę 2 906,8 tys. zł – z jednodniowym opóźnieniem, a płatności¹⁷ na kwoty: 227,5 tys. zł i 147,4 tys. zł zostały dokonane, odpowiednio: 50 i 14 dni po terminie. Z tytułu opóźnień płatności¹⁸, Dyrektor CZC SZ wystawił noty

¹⁴ W tym z tytułu niezrealizowanego wsparcia technicznego.

¹⁵ Dz. U. z 2021 r. poz. 2095, ze zm., dalej: ustawa o COVID-19.

¹⁶ O najwyższych kwotach ujętych w ewidencji księgowej w 2021 r., rozdział 75211 i 75204.

¹⁷ Wynikające z not obciążeniowych: 26/2020 oraz 1/2021, 2/K2021 i 3K/2021.

¹⁸ Zgodnie z art. 481 §1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas spóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi (Dz. U. z 2020 r. poz. 1740).

odsetkowe na łączną kwotę 2,5 tys. zł¹⁹, z czego do 1 marca 2022 r. wyegzekwowano 2,2 tys. zł.

(akta kontroli tom I str. 42, 47-67, 70-74, 81-108; tom II str. 466-493)

W CZC SZ nie opracowano aktów wewnętrznych w zakresie dochodzenia należności, ich windykacji oraz umarzania, odraczania lub rozkładania na raty. Zadania związane z monitorowaniem terminowości spłaty należności realizowano w oparciu o politykę rachunkowości, instrukcję obiegu dokumentów, wykorzystując funkcjonalność użytkowanego programu finansowo-księgowego²⁰. Dyrektor CZC SZ wyjaśnił, że terminowość wpłat należności sprawdzana była raz w miesiącu przez Kierownika Sekcji Rozrachunków i Rozliczeń, m.in. poprzez porównanie wydruków z programu *Zintegrowany Wieloszczelowy System Informatyczny Resortu Obrony Narodowej*²¹ z rejestrami należności. W trakcie kontroli NIK, rozkazem dziennym Dyrektora CZC SZ²² wprowadzono *Procedury w zakresie ujmowania, monitorowania, kontroli terminowości spłaty i dochodzenia należności, windykacji oraz umarzania, odraczania lub rozkładania na raty należności pieniężnych*.

(akta kontroli tom I str. 47, 202-203, 205)

W wyniku połączenia CZI oraz NCBC, CZC SZ przejęło należności tych jednostek, których saldo, na 31 grudnia 2020 r., wyniosło 193,8 tys. zł, a na 31 grudnia 2021 r. uległo zmniejszeniu do 128,9 tys. zł (o 64,9 tys. zł). Przejęte należności zostały ujęte w ewidencji księgowej CZC SZ. Na koniec 2021 r. należności sporne dochodzone w sądach wyniosły 23,4 tys. zł²³. Nie wystąpiły należności przedawnione oraz należności nieściągalne. Analiza pięciu najstarszych należności wg stanu na 31 grudnia 2021 r.²⁴ wykazała, że w odniesieniu do żadnej z nich nie zachodziły przesłanki uzasadniające uznanie ich za nieściągalne. Wszystkie objęto działaniami windykacyjnymi.

(akta kontroli tom I str. 43-69, 179-200)

W okresie objętym kontrolą Dyrektor Centrum udzielił jednej ulgi w spłacie należności, w postaci umorzenia zaległości w kwocie 314,94 zł wraz kosztami egzekucyjnymi (706 zł)²⁵. Ponadto Minister Obrony Narodowej, na podstawie art. 58 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, rozłożył na raty²⁶ należność CZC SZ w kwocie 84,1 tys. zł. Dłużnik dokonywał spłat w ustalonych terminach i kwotach. Wg stanu na 28 lutego 2022 r. dłużnik dokonał wpłat w kwocie ogółem 39,1 tys. zł.

(akta kontroli tom I str. 78-80, 147-152; tom II str. 439-440)

W wyniku szczegółowego badania działań windykacyjnych w odniesieniu do pięciu zaległości²⁷, na łączną kwotę 972,6 tys. zł (79,4 % z kwoty 1 224,5 tys. zł zaległości ogółem), stwierdzono, iż pomimo podjęcia działań windykacyjnych do końca 2021 r. nie wyegzekwowano należnych kwot²⁸. Dłużnikom wystawiono noty obciążeniowe i wysłano wezwania do zapłaty, ze wskazaniem terminu zapłaty i pouczeniem o konsekwencjach prawnych nieuregulowania zadłużenia. Wezwania do zapłaty wysłano po upływie od 26 do 152 dni²⁹ od daty wymagalności zobowiązań. Dyrektor CZC SZ wyjaśnił, że powstałe zaległości są skutkiem wejścia w życie art. 15 r¹ ustawy

¹⁹ Nr 03/22.02 z 09.02.2020 r., nr 04/22.02 z dnia: 9.02. 2022 r. i nr 05/22.02 i 06/22.02 z 10. 02.2022r.

²⁰ Moduł FI—FIFM-ZWSIRON.

²¹ Dalej: ZWSI RON.

²² Nr Z-27/2022 z dnia 10.02.2022 r.

²³ Ewidencjonowane na koncie 240 0011.

²⁴ Szkoła 33/2007 – pozew o zapłatę z 14.07.2009 r., Szkoła 3/2008- pozew o zapłatę z 06.08.2009 r., Szkoła 78/2013 i korekta szkody 20/K/2013, szkoda 57/2015, Wyrok sądu: sygn. akt VII Np. 5/19.

²⁵ Na podstawie art. 56 ustawy o finansach publicznych.

²⁶ Ugody pomiędzy dłużnikiem a dyrektorem Departamentu Budżetowego MON zostały zawarte 14.09.2020 r. i 13.09.2021 r.

²⁷ O największych kwotach wg stanu na koniec 2021 r.: dłużnik nr 1 – 851 223,72 zł; dłużnik nr 2 – 55 165,50 zł; dłużnik nr 3 – 56 845,68 zł; dłużnik nr 4 – 7 327,32 zł. Dłużnik nr 5 – 2087,19 zł.

²⁸ Jeden z dłużników 10 lutego 2022 r. wpłacił CZC SZ należność w kwocie 7 327,32 zł.

²⁹ Na dzień 25.01.2022 r.

o COVID-19, który uniemożliwił potrącenie przez zamawiającego kar umownych z wynagrodzenia wykonawcy, jak też wydłużył procedurę ich egzekwowania w związku z potrzebą ustalenia zasadności ich naliczenia.

(akta kontroli tom I str. 81-178)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2021 r. przez kontrolowaną jednostkę w zakresie wykonania dochodów i dochodzenia należności.

W CZC SZ podejmowano działania windykacyjne i właściwie je dokumentowano. Do końca 2021 r. nie wyegzekwowano jednak zaległości objętych badaniem NIK, a stan zaległości uległ zwiększeniu w porównaniu do roku poprzedniego o 21,1%, na co wpływ miały wprowadzone w związku z COVID-19 regulacje prawne zakazujące potrącenie kar umownych z wynagrodzenia wykonawcy lub z innych jego wierzytelności, a także dochodzenia z zaspokojenia z zabezpieczenia należytego wykonania tej umowy.

OBSZAR

2. Wydatki

2.1 Wydatki budżetu państwa

Opis stanu
faktycznego

Plan finansowy CZC SZ na 2021 r. w zakresie wydatków budżetowych został sporządzony na podstawie danych określonych w decyzji budżetowej na rok 2021 r. nr 7/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 10 lutego 2021 r.³⁰ i przewidywał realizację wydatków w łącznej kwocie 1 163 964,0 tys. zł. Kolejnymi decyzjami Ministra Obrony Narodowej, plan ten został ostatecznie zwiększony do kwoty 1 213 612,5 tys. zł.

(akta kontroli tom I str. 238-245)

2.1.1. W 2021 r. CZC SZ wykonało wydatki budżetu państwa w wysokości 1 210 131,9 tys. zł³¹, co stanowiło 99,7% planu po zmianach (1 213 612,5 tys. zł) i 109,7% wykonania w 2020 r. (1 102 734,1 tys. zł). W okresie objętym kontrolą Centrum realizowało wydatki budżetowe w ramach czterech działów klasyfikacji budżetowej: 750 – Administracja publiczna, 752 – Obrona Narodowa, 851 – Ochrona zdrowia i 855 – Rodzina, z czego najwyższy udział (99,9%) stanowiły wydatki zrealizowane w ramach działu 752, w tym 57,6% wydatki wykonane w rozdziale 75211 – Cyberbezpieczeństwo i wsparcie kryptograficzne³².

Najwyższe różnice w paragrafach klasyfikacji budżetowej³³ pomiędzy wydatkami planowanymi a wykonanymi (z uwzględnieniem wydatków niewygasających) wystąpiły w:

- rozdziale 75211 – Cyberbezpieczeństwo i wsparcie kryptograficzne: § 3040 – nagrody o charakterze szczególnym niezaliczane do wynagrodzeń (138,5% planu), § 3070 – wydatki osobowe niezaliczane do uposażeń wypłacane żołnierzom i funkcjonariuszom (141,2% planu), § 4210 – zakup materiałów i wyposażenia (169,6% planu), § 4240 – zakup środków dydaktycznych i książek (123,4% planu), § 4360 – opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych (66,1%

³⁰ Dz. Urz. MON z 2021 r., poz. 10.

³¹ W tym 235 334,5 tys. zł stanowiły wydatki niewygasające.

³² Minister Finansów z dniem 1 stycznia 2021 r. dokonał zmiany rozporządzenia z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 2014 poz. 1053, ze zm.), m.in. poprzez uchylenie rozdziału 75220 i wprowadzenie rozdziału 75211. Minister Obrony Narodowej Decyzją budżetową na rok 2021 nr 7/MON z dnia 10 lutego 2021 r. ustalił plan wydatków dla CZC SZ z uwzględnieniem wydatków w ramach rozdziału 75211.

³³ Różnica powyżej 20% w porównaniu z planem.

- planu), § 4420 – podróże służbowe zagraniczne (31,2% planu), § 4520 – opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego (120,5% planu), § 4530 – podatek od towarów i usług (0,6% planu), § 4540 – składki do organizacji międzynarodowych (196,2% planu), § 4700 – szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej (5,2% planu);
- rozdziale 75216 – Wojskowe Misje Pokojowe § 4360 – opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych (26,9% planu);
 - rozdziale 75280 – Działalność badawczo-rozwojowa § 6060 – wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych (26,8% planu);
 - rozdziale 75295 – Pozostała działalność § 4300 – zakup usług pozostałych (13,3% planu).

(akta kontroli tom I str. 246-280)

Dyrektor Centrum wyjaśnił, że powodem różnic w wykonaniu ww. wydatków w odniesieniu do planu było:

- w rozdziale 75211: wzrost wypłaty nagród o charakterze szczególnym (§ 3040), konieczność wypłaty przybyłym żołnierzom ECSC należnych im uposażeń (§ 3070), zwiększenie przez NCBC liczby i wartości zadań do realizacji w 2021 r. oraz konieczność zakupu większej liczby książek specjalistycznych (§§ 4210 i 4240), podpisanie korzystniejszych (niż dotychczas) umów na telefonię komórkową i wprowadzenie ujednoliconej maksymalnej ogólnounijnej stawki za zakończenie połączenia głosowego w sieci ruchomej i w sieci stacjonarnej (§ 4360), odwołanie części planowanych spotkań i konferencji zagranicznych oraz brak możliwości organizowania szkoleń specjalistycznych dla pracowników i żołnierzy w związku z COVID-19 (§§ 4420 i 4700), zwiększenie opłat wynikających z umieszczenia w pasie drogowym nowobudowanych kanalizacji teleinformatycznych (§ 4520), wystawienie mniejszej niż w 2020 r. liczby faktur i tym samym niższego podatku VAT (§ 4530), konieczność opłaty dodatkowej składki członkowskiej za udział w Partnerstwie Wsparcia Kryptografii Komunikacji i Elektroniki w Agencji Wsparcia i zamówień NATO (§ 4540);
- w rozdziale 75216 § 4360 – analogicznie jak w przypadku § 4360 w rozdziale 75211;
- w rozdział 75280 § 6060 – zmiana dokonana przez Ministra Obrony Narodowej PMT, polegająca na zmniejszeniu z pięciu do trzech zadań (prac rozwojowych);
- w rozdziale 75295 § 4300 – podpisanie korzystnych umów oraz zmniejszenie liczby wyjazdów zagranicznych w związku z COVID-19.

(akta kontroli tom I str. 459-463)

Najwyższe procentowo różnice pomiędzy wykonaniem w 2020 r. a 2021 r. wystąpiły w poniższych rozdziałach i paragrafach³⁴:

- rozdział 75001 – Urzędy Naczelnych i Centralnych Organów Administracji Rządowej, § 6060 – wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych (wzrost o 66,2%);
- rozdział 75204 – Centrale Operacyjne, § 6050 – wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych (wzrost o 50,8%);
- rozdział 75220 – Zabezpieczenie Wojsk/75211 – Cyberbezpieczeństwo i wsparcie kryptograficzne, § 3040 – nagrody o charakterze szczególnym niezaliczane do wynagrodzeń (wzrost o 33,1%), § 3070 – wydatki osobowe niezaliczane do uposażeń wypłacane żołnierzom i funkcjonariuszom (wzrost o 20,6%), § 4060 – inne należności żołnierzy zawodowych oraz funkcjonariuszy zaliczane do wynagrodzeń (wzrost o 196,3%), § 4070 – dodatkowe uposażenie

³⁴ W wykonaniu wydatków w 2021 r. uwzględniono wydatki niewygasające przeniesione do realizacji w 2022 r.

roczne dla żołnierzy zawodowych oraz nagrody roczne dla funkcjonariuszy (wzrost o 25,1%), § 4170 – wynagrodzenia bezosobowe (wzrost o 1087,4%), § 4180 – równoważniki pieniężne i ekwiwalenty dla żołnierzy i funkcjonariuszy oraz pozostałe należności (spadek o 38,4%), § 4190 – nagrody konkursowe (spadek o 78,4%), § 4210 – zakup materiałów i wyposażenia (spadek o 20,7%), § 4240 – zakup środków dydaktycznych i książek (wzrost o 1036,6%), § 4300 – zakup usług pozostałych (wzrost o 23,1%), § 4410 – podróże służbowe krajowe (wzrost o 84,8%), § 4420 – podróże służbowe zagraniczne (wzrost o 103,8%), § 4520 – opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego (wzrost o 147,7%), § 4610 – koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego (spadek o 99,0%), § 4700 – szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej (wzrost o 37,7%), § 4780 – składki na Fundusz Emerytur Pomostowych (wzrost o 713,3%);

- rozdział 75280 – Działalność badawczo-rozwojowa, § 6060 – wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych (wzrost o 755,6%);
- rozdział 75295 – Pozostała działalność, § 4300 – zakup usług pozostałych (wzrost o 24,4%).

(akta kontroli tom I str. 246-250)

Dyrektor Centrum wyjaśnił, że różnice w wykonaniu wydatków w 2021 r. w porównaniu do wykonania w roku 2020 spowodowane były sytuacją epidemiczną (w szczególności w rozdziale 75204, § 6050, rozdziale 75211, §§ 4210, 4410 i 4420, 4610, 4700 i rozdziale 75295, § 4300), a wzrost wydatków w § 6060 (rozdział 75001 i 75280) w § 4300 (rozdział 75211) wynikał ze zwiększenia realizowanych zadań w poszczególnych latach. Natomiast powodem różnic w wydatkach realizowanych w rozdziale 75211, §§ 3040, 3070, 4240 i 4520 były okoliczności analogiczne jak w przypadkach niższego/wyższego wykonania planu wydatków w 2021 r. Ponadto Dyrektor wyjaśnił, że powodem wzrostu pozostałych wydatków było:

- § 4060 – przyznanie żołnierzom zawodowym dodatku specjalnego służbowego oraz nagród z funduszu celowego;
- § 4070 – przybycie dużej liczby żołnierzy zawodowych i konieczność wypłaty dodatkowego uposażenia rocznego za 2020 r. oraz przejście żołnierzy zawodowych na emeryturę, co łączyło się z koniecznością wypłacenia dodatkowego uposażenia rocznego za styczeń 2021 r.;
- § 4170 – zawarcie przez ECSC osiemnastu umów zlecenia, z terminem realizacji od 2021 r.;
- § 4180 – wypłata niższych należności wynikających ze stażu służby żołnierza zawodowego w związku z odejściem żołnierzy zawodowych ze służby;
- § 4780 – wzrost wpłat na Fundusz Emerytur Pomostowych w związku z wypowiedzeniem przez żołnierza stosunku służbowego zawodowej służby wojskowej w okresie krótszym niż 10 lat.

(akta kontroli tom I str. 455-459)

2.1.2. W 2021 r. Centrum nie otrzymało środków z rezerwy ogólnej lub rezerw celowych.

(akta kontroli tom I str. 454)

2.1.3. W 2021 r. Centrum realizowało wydatki w ramach trzech grup ekonomicznych, tj.: świadczenia na rzecz osób fizycznych, wydatki bieżące jednostek budżetowych i wydatki majątkowe³⁵. W strukturze zrealizowanych wydatków budżetowych³⁶, największą pozycję (58,1%) stanowiły wydatki bieżące w kwocie 702 913,9 tys. zł³⁷,

³⁵ W 2020 r. CZC SZ realizowało wydatki w ramach tożsamej struktury grup wydatków.

³⁶ Z uwzględnieniem wydatków niewygasających.

³⁷ Z uwzględnieniem wydatków niewygasających z upływem roku 2021 r. w kwocie 23 134,9 tys. zł..

które zostały zrealizowane na poziomie 108,9% wykonania w 2020 r. i 104,9% w odniesieniu do planu na 2021 r. Wydatki majątkowe stanowiące 41,5% wydatków ogółem zostały wykonane w kwocie 501 899,9 tys. zł³⁸, co stanowiło 110,9% wykonania w 2020 r. i 102,5% planu ustalonego na 2021 r. Świadczenia na rzecz osób fizycznych, stanowiące 0,4% wydatków ogółem, zrealizowano w kwocie 5 217,1 tys. zł, tj. na poziomie 120,1% wykonania w roku poprzednim i 138,6% planu na 2021 r.

(akta kontroli tom I str. 246-250)

2.1.4. W latach 2020 i 2021 CZC SZ realizowało wypłatę wynagrodzeń pracownikom Centrum oraz pięciu jednostek podległych finansowo.

Plan po zmianach na 2021 r. przewidywał wydatki na wynagrodzenia w łącznej kwocie 195 425,2 tys. zł³⁹, a ich wykonanie wyniosło 190 093,0 tys. zł, tj. 97,3% planu po zmianach⁴⁰ i było wyższe o 25 402,0 tys. zł (13,3%) od wykonania w 2020 r. (164 691,0 tys. zł).

Przeciętne zatrudnienie we wszystkich ww. jednostkach, w przeliczeniu na pełnozatrudnionych, wynosiło ogółem 2 054,6 etatu i było wyższe od przeciętnego zatrudnienia w 2020 r. o 218 etatów. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w 2021 r., w przeliczeniu na jednego pełnozatrudnionego⁴¹, wyniosło 7 173 zł i w porównaniu z rokiem poprzednim było wyższe o 46 zł.

(akta kontroli tom I str. 246-250 i 283-287)

W 2020 r. i 2021 r. w CZC SZ zatrudniano pracowników w ramach statusu 01 – osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń i statusu 10 – żołnierze zawodowi i funkcjonariusze. W 2021 r. przeciętne zatrudnienie w Centrum wynosiło ogółem 170,2 etatu (status 01 – 149,2 etatu, status 10 – 21,0 etatu) i było wyższe o 8,0 etatu (4,7%) w porównaniu z 2020 r.⁴² Wydatki na wynagrodzenia zostały wykonane w kwocie 13 930,0 tys. zł i były one o 290,0 tys. zł (2,1%) wyższe w porównaniu z 2020 r. W 2021 r. zarówno w statusie 01, jak i statusie 10, nastąpił spadek przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w przeliczeniu na jednego pełnozatrudnionego w odniesieniu do roku poprzedniego, odpowiednio o 1,6% (z 5 874 zł w 2020 r. do 5 782 zł w 2021 r.) oraz o 1,0 % (z 8 615 zł w 2020 r. do 8 528 zł w 2021 r.).

(akta kontroli tom I str. 285-287)

Zwiększenie zatrudnienia nastąpiło z dniem 1 sierpnia 2021 r. w związku z otrzymaniem, na wniosek Dyrektora Centrum, dodatkowych etatów⁴³. Powyższe uzasadniono zwiększeniem liczby postępowań przetargowych na rzecz ECSC w związku z przydziałem na zaopatrzenie tej jednostki oraz zadaniami wynikającymi z nowelizacji ustawy Prawo zamówień publicznych. Powodem spadku przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto na jednego pełnozatrudnionego (status 01 i 10) było zmniejszenie funduszu wynagrodzeń o 3% oraz odejście pracowników i żołnierzy zawodowych z dużym stażem pracy.

(akta kontroli tom I str. 468-483)

W 2021 r. w CZC SZ obowiązywała jedna umowa zlecenia zawarta z pracownikiem Centrum dot. pełnienia funkcji inspektora ochrony danych osobowych⁴⁴,

³⁸ Z uwzględnieniem wydatków niewygasających z upływem roku 2021 r. w kwocie 212 199,6 tys. zł,

³⁹ §§ 4010-4080 wraz z wydatkami niewygasającymi przeniesionymi do realizacji w 2022 r.

⁴⁰ Niewykorzystane w 2021 r. wydatki na wynagrodzenia w kwocie 5 332,1 tys. zł zostały przeniesione na wydatki niewygasające na rok 2022 r.

⁴¹ Bez nagród jubileuszowych i dodatkowego wynagrodzenia rocznego.

⁴² Wzrost zatrudnienia wystąpił tylko w ramach statusu 01.

⁴³ Rozkaz Nr 100/Org./2021 Dyrektora NCBC z dnia 21.07.2021 r. w sprawie określenia wielkości zatrudnienia bazowego pracowników RON.

⁴⁴ Umowa zlecenia nr 6/2020 zawarta 18.09.2020 r. na okres od 18.09.2020 r. do 31.07.2022 r., z zastrzeżeniem możliwości rozwiązania umowy przez Centrum w przypadku braku środków finansowych na kolejny rok kalendarzowy.

z rocznym wynagrodzeniem 6,0 tys. zł (brutto). W umowie ustalono m.in., że zleceniobiorca będzie wykonywał zlecone mu czynności w łącznym wymiarze 10 godzin w miesiącu, z wynagrodzeniem w wysokości 500 zł (brutto) miesięcznie. Wpłaty wynagrodzenia dokonywano po przedstawieniu przez zleceniobiorcę rachunku oraz ewidencji czasu pracy.

(akta kontroli tom I str. 289-293)

2.1.5. W planie finansowym CZC SZ na 2021 r. ujęto wydatki majątkowe w kwocie 489 841,0 tys. zł przeznaczone na realizację 108 zadań inwestycyjnych, w tym 46 inwestycji realizowanych w ramach *Planu inwestycji budowlanych* i *Planu inwestycji o wartości kosztorysowej niższej niż 2 mln zł* (§ 6050)⁴⁵ oraz 62 zakupy inwestycyjne realizowane w ramach *Planu modernizacji technicznej* (§ 6060)⁴⁶. W wyniku dokonanych korekt planów rzeczowych⁴⁷, plan finansowy CZC SZ ostatecznie zwiększono o 14 614,5 tys. zł⁴⁸ (tj. o 3,0%) i wyniósł 504 455,5 tys. zł. Określone w nim środki przeznaczone zostały na finansowanie 46 inwestycji (§ 6050) oraz 48 zakupów inwestycyjnych (§ 6060)⁴⁹. CZC SZ zrealizowało wydatki majątkowe w łącznej kwocie 501 899,8 tys. zł (99,7% wykonania planu po zmianach), z czego 289 700,2 tys. zł stanowiło wykonanie planu po zmianach (57,4%), a 212 199,6 tys. zł (42,6%) – środki niewygasające z upływem roku budżetowego. Realizacja wydatków majątkowych wraz ze środkami niewygasającymi stanowiła 110,9% wydatków poniesionych w 2020 r. (452 769,1 tys. zł). Wydatki majątkowe zrealizowano w rozdziałach: 75204 – Centralne wsparcie w formie zakupów inwestycyjnych (§ 6060) w kwocie 446 440,1 tys. zł⁵⁰ oraz w formie wydatków inwestycyjnych (§ 6050) w kwocie 49 415,0 tys. zł⁵¹, 75280 – Działalność badawczo-rozwojowa w formie zakupów inwestycyjnych (§ 6060) w kwocie 5 084,3 tys. zł oraz w rozdziale 75001 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej w formie zakupów inwestycyjnych (§ 6060) w kwocie 960,5 tys. zł. Z zaplanowanych 94 zadań w pełni wykonano 40, a pozostałe 54 zrealizowano w części, z czego w odniesieniu do zadań finansowanych z § 6060, 19 zadań przeniesiono do realizacji w ramach środków niewygasających (w tym 6 w całości oraz 13 w części), z § 6050: dwa zadania zostały zakończone, ale ich rozliczenie finansowe zostało przeniesione w ramach środków niewygasających na 2022 r., a termin realizacji 33 zadań przypadających w latach następnych, z czego na realizację dziewięciu z nich przesunięto środki w ramach wydatków niewygasających. Ponadto w 2021 r., w ramach § 6050, w planach inwestycji budowlanych ujęto 14 zadań, których limit finansowy na 2021 r. wynosił 0,00 zł. Zasadniczym powodem przeniesienia części zadań do realizacji w trybie wydatków niewygasających, wg wyjaśnień Dyrektora Centrum, były utrudnienia związane sytuacją epidemiczną COVID-19, skutkujące opóźnieniami

⁴⁵ W planach inwestycji budowlanych ujęto 54 inwestycje, z czego na osiem z nich limit wydatków przewidziany w planach wynosił 0,00 zł.

⁴⁶ Dodatkowo w Planie Funduszu Modernizacji Sił Zbrojnych (dalej FMSZ) ujęto jedno zadanie o wartości 10 000,0 tys. zł, którego realizatorem miało być CZC SZ, ale w trakcie roku Zarząd Planowania Rzeczowego P8 (ZPR - P8) odstąpił od powierzenia jego realizacji CZC SZ.

⁴⁷ Zgodnie z decyzją nr 202/MON z dnia 23 czerwca 2016 r. w sprawie zasad opracowywania i realizacji centralnych planów rzeczowych zastąpiona decyzją nr 118/MON z dnia 1 września 2021 r.: centralne plany rzeczowe są to sporządzane na okres objęty programowaniem rozwoju Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Sił Zbrojnych RP) i aktualizowane w trybie i na zasadach określonych w ww. decyzji przez ZPR - P8, plany: Plan modernizacji technicznej, Plan zakupu środków materiałowych, Plan inwestycji budowlanych, Plan inwestycji NSIP - inwestycje realizowane w ramach Programu Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego (North Atlantic Treaty Organisation - NATO) w Dziedzinie Bezpieczeństwa (NATO Security Investment Programme - NSIP). Plany i ich korekty zatwierdzane są przez Ministra Obrony Narodowej na podstawie projektów przygotowanych przez ZPR - P8 w Sztapie Generalnym Wojska Polskiego (§ 10 ust. 7), a w przypadku inwestycji o wartości kosztorysowej poniżej 2 mln zmian w planie dokonuje NCBC.

⁴⁸ Plan pierwotny zwiększono o 31 135,7 tys. zł oraz zmniejszono o 16 521,2 tys. zł.

⁴⁹ Zrezygnowano z realizacji 21 zadań inwestycyjnych w kwocie 100 350,0 tys. zł oraz ostatecznie wprowadzono do planu dodatkowych siedem zadań inwestycyjnych w kwocie 22 873,1 tys. zł, ponadto zmniejszono plan wskutek zmiany zakresu rzeczowego zadań w kwocie 108 137,0 tys. zł oraz zwiększono o 200 228,4 tys. zł wraz ze zmianą zakresu rzeczowego zadań.

⁵⁰ W tym 202 748,7 tys. zł stanowiły wydatki niewygasające.

⁵¹ W tym 9 450,96 tys. zł stanowiły wydatki niewygasające.

w realizacji umów przez kontrahentów. Efekty osiągnięte przez CZC SZ w wyniku poniesionych wydatków dotyczyły rozbudowy infrastruktury teleinformatycznej (§ 6050) oraz, jak wyjaśnił Dyrektor CZC SZ, wzmocnienia potencjału bezpieczeństwa cyberprzestrzeni, wsparcia kryptologicznego, informatyzacji kierowania i zarządzania resortem obrony narodowej, usprawnienia funkcjonowania niejawnych systemów informatycznych, modernizacji systemu zapobiegania, reagowania, zobrazowania i wizualizacji dla potrzeb działań w cyberprzestrzeni i monitorowania stanu cyberbezpieczeństwa, a także zapewnienia bezpieczeństwa gromadzonych i przesyłanych informacji w systemach teleinformatycznych SZ RP (§ 6060).

(akta kontroli tom I str. 295-317 i 466-468)

2.1.6. Zgodnie ze sprawozdaniem Rb-28 zobowiązania Centrum wyniosły ogółem 15 446,7 tys. zł, a główną ich pozycję, tj. 97,8% (15 111,5 tys. zł), stanowiło dodatkowe wynagrodzenia roczne pracowników, dodatkowe uposażenie roczne dla żołnierzy zawodowych, pochodne od wynagrodzeń oraz wpłaty na PPK⁵², których płatność przypadała w 2022 r. Pozostałe zobowiązania dotyczyły zapłaty za usługi satelitarne w kwocie 287,6 tys. zł⁵³ (rozdział 75204, § 4300) oraz z tytułu zakupów majątkowych w kwocie 47,6 tys. zł (rozdział 75204, § 6060), których termin płatności przypadają odpowiednio na 16 stycznia i 21 stycznia 2022 r. Kwoty poszczególnych tytułów zobowiązań były zgodne z ewidencją księgową. Zobowiązania zostały uregulowane we wskazanych terminach.

(akta kontroli tom I str. 318-344; tom II str. 533-537)

W okresie objętym kontrolą Centrum nie posiadało zobowiązań wymagalnych oraz nie ponosiło wydatków z tytułu odsetek za nieterminowe regulowanie zobowiązań.

(akta kontroli tom I str. 345-348)

2.1.7. W 2021 r. Centrum zrealizowało w 100% wydatki niewygasające przeniesione z 2020 r., w kwocie ogółem 20 850,1 tys. zł⁵⁴. Wydatki te dotyczyły realizacji ośmiu zadań inwestycyjnych (§ 6060)⁵⁵ i zostały w całości zrealizowane w zaplanowanym terminie tj. do 30 czerwca 2021 r.

(akta kontroli tom I str. 349-378)

W planie finansowym Centrum na 2022 r. ujęto m.in. wydatki, które nie wygasły z upływem roku budżetowego 2021, w kwocie ogółem 235 334,5 tys. zł, dotyczące realizacji 36 zadań, w tym: w rozdziale 75204 § 6060 – 202 748,7 tys. zł, § 6050 – 9 451,0 tys. zł, rozdziale 75211 § 4010 – 2 504,3 tys. zł, § 4060 – 2 827,8 tys. zł, 4110 – 430,5 tys. zł, § 4120 – 61,4 tys. zł i § 4210 – 17 311,0 tys. zł. Umowy dotyczące realizacji wszystkich ww. zadań zostały zawarte z wykonawcami przed 1 stycznia 2022 r. Powodem niepełnej ich realizacji, co łączyło się z koniecznością przeniesienia niewykorzystanych w 2021 r. środków na wydatki niewygasające w 2022 r., były w szczególności: ograniczenia w realizacji zadań wynikające z trwającej w kraju i na świecie sytuacji epidemicznej COVID-19⁵⁶ (23 zadania); wydłużenie terminów

⁵² §§ 4040, 4070, 4110, 4120 i 4710.

⁵³ Termin płatności 16.01.2022 r. Faktura opłacona 04.01.2022 r.

⁵⁴ Zadania: „Budowa i wdrażanie węzłów teleinformatycznych” – 1 813,6 tys. zł; „Polowa kancelaria kryptograficzna na samochodzie (PKKs)-plan modernizacji technicznej - zadanie nr 1.1.10.22.10.46” – 9 388,0 tys. zł; „Polowa kancelaria kryptograficzna na samochodzie (PKKs)-plan modernizacji technicznej - zadanie nr 1.1.10.22.10.47” – 4 700,0 tys. zł; „Polowa kancelaria kryptograficzna na samochodzie (PKKs)-plan modernizacji technicznej - zadanie nr 1.1.10.22.10.48” – 2 325,0 tys. zł; „System ochrony kryptograficznej nowej generacji w technologii SCIP” – 594,2 tys. zł; „Stacje graficzne dla CO MON” – 180,0 tys. zł; „Podatek od dostawy NSPA” – 581,7 tys. zł; „Budowa i wdrażanie ośrodków przetwarzania danych na potrzeby CPD i archiwizacji danych” – 1 242,6 tys. zł.

⁵⁵ „Budowa i wdrażanie węzłów teleinformatycznych”; „Budowa i wdrażanie ośrodków przetwarzania danych na potrzeby CPD i archiwizacji danych”; „System ochrony kryptograficznej nowej generacji technologii SCIP”; „Stacje graficzne dla CO MON”; „Polowa kancelaria kryptograficzna na samochodzie (PKKs)” – trzy zadania; „Podatek od dostaw NSPA”.

⁵⁶ Związane z brakiem dostępności na rynku kluczowych materiałów, zachwianiem rytmiki dostaw niezbędnego sprzętu i wyposażenia, wydłużeniem terminów pozyskiwania wymaganych uzgodnień, pozwoleń i decyzji administracyjnych oraz wydłużeniem terminów opracowywania na dokumentację projektową – kosztorysową.

prorowadzonych postępowań przetargowych⁵⁷ (6 przypadków); inne przyczyny niezależne od Centrum⁵⁸(3 przypadki) oraz wejście w życie art. 46a ustawy z 14 października 2021 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2021 oraz ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego⁵⁹(4 zadania). Termin realizacji wszystkich zadań ustalono do 30 listopada 2022 r.

(akta kontroli tom I str. 379-422)

Wg stanu na 7 marca 2022 r. z wydatków niewygasających Centrum rozpoczęło realizację 17 zadań, z czego pięć wykonano w całości⁶⁰. Wydatki poniesione na realizację tych zadań wyniosły ogółem 131 457,7 tys. zł, tj. 55,9% wartości wydatków przeniesionych do realizacji na 2022 r. Wszystkie wydatki zostały poniesione zgodnie z przeznaczeniem i poprzedzone protokołami odbioru tych zadań. W 2021 r., zgodnie z ustalonym zakresem odpowiedzialności za merytoryczne przygotowanie zadań do realizacji w §§ 6050, 6060 i 4210 odpowiadało NCBC, natomiast Centrum było jednostką właściwą dla procesu realizacji zadań⁶¹.

(akta kontroli tom I str. 423-432, 439-443)

Dyrektor Centrum wyjaśnił, że CZC SZ nie ustaliło priorytetów w zakresie realizacji zadań z wydatków niewygasających w 2022 r. Oceniał, że wszystkie zadania realizowane w tym trybie są priorytetowymi. Dlatego też, pomimo braku możliwości ich realizacji w roku budżetowym przeniesiono je do realizacji w ramach wykazu wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego. Zadania miały być wykonywane w najkrótszych możliwych terminach, według kolejności wynikającej z terminów ujętych w zawartych umowach, które były pochodną możliwości produkcyjnych wykonawców, uwzględniających aktualne (w tym okolicznościowe) uwarunkowania realizacyjne. W ocenie Dyrektora CZC SZ wykonanie wszystkich zadań finansowanych wydatkami niewygasającymi jest w pełni realne w planowanym terminie, tj. do 30 listopada 2022 r., co potwierdza aktualny stan zaawansowania realizacyjnego przedmiotowych zadań.

Dyrektor stwierdził również, że niezrealizowanie przedmiotowych zadań w 2021 r. nie powoduje powstania istotnych negatywnych skutków dla bezpieczeństwa cyberprzestrzeni, ponieważ wykonywane zadania w znacznej części wiążą się z wymianą eksploatowanego wyposażenia na urządzenia i oprogramowanie nowszych generacji oraz dołączaniem do systemów teleinformatycznych nowych użytkowników. Systemy cyberbezpieczeństwa opierają swoje działanie na obecnie posiadanych zasobach infrastrukturalnych, sprzętowych i programowych, które zaspokajają bieżące potrzeby w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa. Niezrealizowanie przedmiotowych zadań w 2021 r. nie powoduje zatem negatywnych skutków dla bezpieczeństwa cyberprzestrzeni.

(akta kontroli tom I str. 445-450)

Zrealizowane wydatki ze środków niewygasających były prawidłowo ewidencjonowane w księgach rachunkowych Centrum.

(akta kontroli tom I str. 378, 423-428)

⁵⁷ Np. brak rozstrzygnięcia postępowania w pierwszym terminie, kierowanie odwołań do KIO, konieczność pozyskiwania wiedzy i wyjaśnień w związku z dużym stopniem skomplikowania technicznego zamówienia.

⁵⁸ Długotrwałe oczekiwanie od Służby Kontrwywiadu Wojskowego na wymagane dla urządzeń Certyfikaty Ochrony Kryptograficznej lub oczekiwanie na udrożnienie kanalizacji teletechnicznej przez jego właściciela tj. O.P.

⁵⁹ Dz. U. z 2021 r. poz. 1901.

⁶⁰ Zadanie dotyczące „Zakupu oprogramowania na potrzeby tworzenia środowisk do prowadzenia analiz” zostało wykonane za kwotę niższą o 3,7 tys. zł od kwoty zgłoszonej do wydatków niewygasających (w dniu składania wniosków o przeniesienie wydatków do realizacji w roku 2022 r. prowadzona była procedura przetargowa). Po rozstrzygnięciu przetargu wartość zadania była niższa od szacunkowej tj. zgłoszonej do wydatków niewygasających i na taką kwotę została zawarta umowa z wykonawcą.

⁶¹ CZC SZ było odpowiedzialne za przeprowadzenie procedury przetargowej o udzielenie zamówienia publicznego, zawierało umowy z wykonawcami oraz prowadziło finansowe rozliczenie zadań.

Zapotrzebowanie na środki zarówno w 2021 r., jak i w 2022 r. Centrum składało (za pośrednictwem systemu TREZOR), w terminach wskazanych przez Departament Budżetowy MON⁶², w kwotach wynikających z otrzymanych dowodów księgowych stanowiących podstawę zapłaty wykonawcom zadań. Departament Budżetowy MON dokonywał zasilenia rachunku bankowego wydatków niewygasających Centrum, w dniu zgłoszenia zapotrzebowania oraz w kwotach wnioskowanych na poszczególne zadania. Centrum dokonywało płatności w dniu otrzymania środków, z zachowaniem terminów wynikających z dokumentów stanowiących podstawę wypłat.

(akta kontroli tom I str. 363-370, 378, 423-428, 434-437)

2.1.8. W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 1 października 2021 r. o zmianie ustawy budżetowej na rok 2021⁶³, plan finansowy CZC SZ został zwiększony o 10 858,0 tys. zł – z przeznaczeniem na wynagrodzenia osobowe pracowników oraz należności żołnierzy zawodowych zaliczane do wynagrodzeń wraz z pochodnymi⁶⁴. Do 31 grudnia 2021 r. Centrum nie wykorzystało przyznaných środków, które decyzją Ministra Finansów zostały przeniesione do realizacji w 2022 r. – jako wydatki niewygasające.

(akta kontroli tom II str. 201-221)

2.1.9. Szczegółowe badanie 36 pozycji wydatków w łącznej wysokości 193 708,9 tys. zł⁶⁵, (tj. 16,0% wydatków ogółem), w tym 22 pozycji wydatków majątkowych o wartości 93 394,3 tys. zł (48,2% próby) wykazało, że zostały one poniesione w granicach ustalonego planu finansowego, w kwotach i terminach wynikających z zaciągniętych zobowiązań i przepisów prawa. Wydatki z tytułu dostaw, usług i robót budowlanych dokonywane były w ramach zadań CZC SZ określonych w statucie.

W jednym przypadku stwierdzono, iż kalkulacji wydatku na realizację rozbudowy infrastruktury teleinformatycznej dokonano w oparciu o projekt inwestycyjny obejmujący pomieszczenie nie spełniające wymagań dla tej inwestycji, co zostało stwierdzone dopiero po rozpoczęciu prac budowlanych⁶⁶. W związku z powyższym po sporządzeniu protokołu konieczności, podpisano aneks do umowy 6/RB/2021 z 23 marca 2021 r. na wykonanie rozbudowy infrastruktury teleinformatycznej, dodatkowe prace budowlane wraz ze zmianą lokalizacji prowadzonej inwestycji (inne pomieszczenie), zwiększając wartość umowy z 4 654,1 tys. zł do 4 755,5 tys. zł, tj. o 101,4 tys. zł (2,2%).

Trzy spośród 36 badanych wydatków dotyczyło przekazania środków na zabezpieczenie dostaw realizowanych za pośrednictwem NSPA, a 26 wydatków CZC SZ zrealizowało na podstawie wniosków i oceny merytorycznej dokonanej przez jednostki odrębne⁶⁷, w tym trzech w następstwie przejęcia zobowiązań od innych jednostek⁶⁸, które to jednostki dokonywały kalkulacji potrzeb m.in. w zakresie niezbędnej ilości i jakości zakupów i usług.

Dostawy wyposażenia i środków trwałych, zgodnie z zawartymi umowami, odbywały się do 2. Rejonowej Bazy Logistycznej lub NCBC, na podstawie protokołów przyjęcia wystawionych przez przedstawicieli tych jednostek. Odbiory robót budowlanych dokonywane były na podstawie protokołów odbiorów częściowych lub końcowych.

⁶² Pisma MON-Departament Budżetowy nr 4003/DB/20 z 09.11.2020 r. i nr 2932/DB/21 z 02.11.2021 r.

⁶³ Dz. U. z 2021 r. poz. 1900.

⁶⁴ Dział 552, rozdział 75211, §§4010, 4060, 4110, 4120.

⁶⁵ Doboru próby 45 pozycji wydatków dokonano metodą MUS na podstawie wygenerowanych z systemu księgowego zapisów i dowodów księgowych z konta 130 – bieżący rachunek bankowy strona Ma, z wyjątkiem odpowiadających pozapłacowym wydatkom budżetowym oraz wydatkom poniżej 1000 zł na kwotę 306 464,9 tys. zł; z tym, że z próby wyłączono zapisy techniczne dokonywane na koncie 130, tj. dziewięć zapisów o wartości 112 756,0 tys. zł.

⁶⁶ W ramach zawartej umowy z projektantem uzgodniono zakres zmian, a prace budowlane są w toku. Ostatnia płatność za projekt w ramach nadzoru autorskiego zostanie dokonana po zakończeniu tych prac.

⁶⁷ NCBC, Inspektorat Informatyki, Centrum Projektów Informatycznych, Regionalne Centrum Informatyki Warszawa.

⁶⁸ NCBC, Resortowego Centrum Zarządzania Sieciami i Usługami Teleinformatycznymi.

Nie wystąpiły nieterminowe płatności skutkujące zapłatą odsetek lub kar umownych. Wszystkie dowody, zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁶⁹, zawierały potwierdzenie sprawdzenia, zakwalifikowania i sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych oraz podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania. Decyzje o realizacji wydatków poprzedzone były postępowaniami określonymi w ustawie upzp.

(akta kontroli tom II str. 1-200)

2.1.10. Roczne sprawozdanie o udzielonych zamówieniach w 2021 r. zostało terminowo⁷⁰ przekazane Prezesowi UZP. W 2021 r. CZC SZ przeprowadziło 729 postępowań na łączną kwotę 745 753,2 tys. zł brutto, w tym: 36 w trybie przetargu nieograniczonego – na kwotę 560 303,9 tys. zł, 50 w trybie podstawowym – o wartości 56 073,5 tys. zł, 36 w formie zapytania ofertowego w ramach zawartych umów ramowych – o wartości 51 885,4 tys. zł oraz trzy zamówienia z wolnej ręki – na kwotę 51 031,2 tys. zł, cztery w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa o wartości 19 133,3 tys. zł oraz udzielono 600 zamówień bez stosowania ustawy, ze względu na wartość nie przekraczającą 130 tys. zł⁷¹ na kwotę 7 325,9 tys. zł. Szczegółowe badanie pięciu zamówień o łącznej wartości 9 306,9 tys. zł brutto (tj. 1,2 % wartości zamówień)⁷², w ramach których wydatki w 2021 r. wyniosły 4 445,7 tys. zł, wykazało, że postępowania zostały przeprowadzone zgodnie z przepisami upzp oraz regulaminami obowiązującymi⁷³ w CZC SZ. Dochowany został obowiązek dokonywania oceny celowości udzielanych zamówień i oszacowania ich wartości na etapie poprzedzającym udzielenie oraz wymóg dokumentowania przeprowadzanych w tym zakresie czynności.

(akta kontroli tom I str. 70-75; tom II str. 222-435)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.2 Wydatki budżetu środków europejskich

Opis stanu
faktycznego

Plan finansowy CZC SZ na 2021 r. przewidywał wydatki z budżetu środków europejskich w kwocie 3 534,0 tys. zł na realizację projektu pn. „Budowa ogólnopolskiej platformy wysokiej jakości i dostępności e-usług publicznych w podmiotach leczniczych utworzonych i nadzorowanych przez MON”. W 2021 r. Centrum nie zrealizowało ww. wydatków.

(akta kontroli tom II str. 441)

⁶⁹ Dz. U. z 2021 r. poz. 217, ze zm.

⁷⁰ Zgodnie z art. 98 ust. 2 upzp (ustawa z 2004 r.) w dniu 28 lutego 2022 r. Zgodnie z § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie zakresu informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach, jego wzoru, sposobu przekazywania oraz sposobu i trybu jego korygowania w przypadku postępowań o udzielenie zamówienia oraz postępowań o zawarcie umowy ramowej wszczętych i niezakończonych przed dniem 1 stycznia 2021 r. do sporządzenia rocznego sprawozdania o udzielonych zamówieniach stosuje się przepisy dotychczasowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 2463).

⁷¹ Z wyłączeniem stosowania ustawy zgodnie z art. 4 pkt 8 upzp.

⁷² W tym jedno w trybie podstawowym o wartości: 5 784 154 zł na budowę infrastruktury teleinformatycznej w Braniewie, jedno w trybie przetargu nieograniczonego o wartości 3 166 020 zł na usługi konsultingowe w zakresie doradztwa, wykonawstwa i szkoleń w środowisku SAP (System Applications and Products in Data Processing) oraz trzy o wartości do 130 tys. zł (netto), odpowiednio: 158 055 zł na zakup 30 sztuk radiotelefonów do systemu TETRA, 150 000 zł na zakup etui i szkieł hybrydowych do telefonów komórkowych oraz 48 708 zł na kontynuację usługi okresowego wzmocnienia sygnału telefonii komórkowej dla potrzeb właściwego funkcjonowania Kontenerowego Szpitala Polowego (zamówienie antycovidowe).

⁷³ Regulamin zamówień publicznych CZC SZ zatwierdzony 17.07.2020 r. dla wartości w złotych nie przekraczającej równowartości 30 tys. euro, do których zastosowanie ma wyłączenie określone w przepisach art. 4 pkt 8 upzp, Regulamin zamówień publicznych CZC SZ zatwierdzony 30.12.2020 r. dla wartości mniejszej od 130 tys. zł, a nie mniejszej od 50 tys. zł, Regulamin zamówień publicznych CZC SZ zatwierdzony 31.03.2021 r. dla zamówień, których wartość przekracza wyrażoną w złotych równowartość 30 tys. euro, Regulamin zamówień publicznych CZC SZ zatwierdzony 24.06.2021 r. do udzielania zamówień na roboty budowlane, dostawy lub usługi oraz zamówień, których wartość bez podatku od towarów i usług nie przekracza kwoty 130 tys. zł.

Główny Księgowy, Szef Finansów Centrum wyjaśnił, że CZC SZ nie było realizatorem przedsięwzięcia, projekt realizowany był przez Departament Wojskowy Służby Zdrowia w Ministerstwie Obrony Narodowej.

(akta kontroli tom I str. 517)

CZC SZ, na polecenie dysponenta części 29⁷⁴, zgłosiło do blokady całość niewykorzystanej kwoty (3 534,0 tys. zł)⁷⁵. Z uzasadnienia niewykorzystania środków wynika, że powodem blokady było przesunięcie terminu realizacji pierwszego kamienia milowego („przeprowadzenie analizy przedwdrożeniowej”), a czego konsekwencją była późniejsza dostawa produktów projektu i potrzeba zabezpieczenia środków finansowych w roku 2023. Decyzją Ministra Obrony Narodowej Nr 173/MON z dnia 8 grudnia 2021 r. w sprawie blokowania wydatków w 2021 r., zgłoszone środki zostały objęte blokadą.

(akta kontroli tom II str. 442-448)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie przez CZC SZ budżetu państwa w 2021 r. Wydatki poniesione zostały w granicach ustalonego planu finansowego w sposób gospodarny i oszczędny z zastosowaniem postanowień upzp. Wydatki niewygasające przeniesione do realizacji w 2021 r. zostały zrealizowane w całości, a przeniesione do realizacji w terminie do 30 listopada 2022 r. – zostały wykonane w 55,9%⁷⁶. Środki te zostały wydatkowane zgodnie z przeznaczeniem, z zachowaniem terminów wskazanych w dowodach księgowych stanowiących podstawę zapłaty oraz prawidłowo zaewidencjonowane w księgach rachunkowych Centrum.

3. Sprawozdawczość

Opis stanu
faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania rocznych sprawozdań za 2021 r. przez Centrum Zasobów Cyberprzestrzeni Sił Zbrojnych - dysponenta III stopnia części 29 – Obrona Narodowa:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania planu wydatków, które nie wygasły z upływem roku budżetowego (Rb-28NW),
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1).

Kontrolą poprawności sporządzenia sprawozdań objęto również sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2021 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Kwoty wykazane w ww. sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzania sprawozdań. Wyżej wymienione

⁷⁴ Pismo Departamentu Budżetowego MON nr 2688/DB/21 z dnia 4 listopada 2021 r.

⁷⁵ Ponadto do blokady zostały zgłoszone również środki z budżetu państwa w kwocie 641,0 tys. zł, zaplanowane na współfinansowanie ww. projektu.

⁷⁶ Wg. stanu na 7 marca 2022 r.

sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

(akta kontroli tom II str. 449-555)

Ww. analizowane sprawozdania zostały przekazane do dysponenta wyższego stopnia z zachowaniem terminów wynikających z rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej, rozporządzenia w sprawie sprawozdań w zakresie operacji finansowych oraz z komunikatu Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2021 r. w sprawie wyznaczenia nowych terminów przekazania sprawozdań budżetowych i braku dostępności modułu sprawozdawczości w Informatycznym Systemie Obsługi Budżetu Państwa TREZOR 3.0.⁷⁷.

Stwierzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych. Sprawozdania zostały sporządzone rzetelnie i terminowo. Dane zawarte w sprawozdaniach odpowiadały zapisom ewidencji księgowej i odzwierciedlały prawdziwy obraz dochodów, wydatków, a także stan należności i zobowiązań za 2021 r.

V. Uwagi i wnioski

Uwagi i wnioski

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków pokontrolnych.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie.

Warszawa, 25 marca 2022 r.

Kontrolerzy

Wanda Dąbrowska
główny specjalista kontroli państwowej

/-/

Karolina Zawadzka - Kozłowska
specjalista kontroli państwowej

/-/

Zbigniew Dudzik
główny specjalista kontroli państwowej

/-/

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie
Dyrektor

z up. Urszula Klimska
p.o. Wicedyrektora

/-/

⁷⁷ Dotyczyło sprawozdań za listopad 2021 r.